

Les entitats que lluiten per la llengua catalana (VII)

Rafel Castellanos i Llorenç
Membre del Secretariat de la FOLC

Les entitats que presentem són la CAL, l'Institut d'Estudis Eivissencs i l'APLEC.

La **Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)** és una entitat fundada el 1996 i que treballa per l'assoliment de la plena normalització lingüística, nacional i cultural dels Països Catalans.

Els seus objectius són, dit molt breument: garantir un futur digne per al català, posar fi a la menysvaloració de la cultura catalana i reclamar el reconeixement de la unitat i l'oficialitat de la llengua catalana en tot el seu territori.

La CAL està organitzada territorialment en nuclis locals. Hi ha dos nivells d'implicació: els nuclis de ple dret i els nuclis col·laboradors. Aplega tant associacions com persones a títol individual. Actualment hi ha una trentena de nuclis constituïts.

La seva activitat més coneguda, inspirada en la Korrika basca, és el **Correllengua**, que consisteix en la celebració d'accions de caràcter lúdic, festiu, pedagògic i reivindicatiu en diversos pobles, barris o ciutats que comparteixen el «Pas de la flama» per Sant Joan i la lectura del manifest, que cada any es dedica a una figura de prestigi que s'hagi significat pel seu posicionament en defensa de la llengua i la cultura.

Junts, que organitza espais de trobada i comunicació en català setmanals formats per persones adultes que volen parlar en català i persones voluntàries formades

per la CAL, les quals condueixen les converses que potencien el coneixement i estima del país, des de l'entorn més proper.

Una altra activitat són els **Premis Joan Coromines**, destinats anualment a persones i col·lectius que han destacat pel seu compromís en la normalització de la llengua, la cultura i la nació catalanes.

I una altra, l'**Empentallengua**, un projecte de dinamització lingüística i cultural que comprèn activitats que poden ser útils a les institucions, organitzacions i col·lectius que treballen per la llengua. Edita la revista **L'Escletxa**.

INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENC

Entitat fundada l'any 1949, que nasqué amb la finalitat de protegir el patrimoni natural i cultural de les Illes Pitiüses. Un dels pilars fonamentals de l'IEE és protegir i reivindicar la nostra llengua, el català, per tal que aquesta tingui el lloc que li pertoca en la vida diària dels ciutadans de les esmentades illes.

Duu a terme diverses activitats: **Grup de Coneixement del Medi**, per a donar a conèixer la nostra terra, per a apreciar-ne els valors, per a sentir-nos orgullosos d'aquesta illa i mostrar-la a nous vinguts, tant la bellesa natural com l'empremta humana que ha contribuït a configurar el paisatge. **Mencions Sant Jordi** pel reconeixement públic de la feina que han realitzat i realitzen persones i entitats a favor de la nostra llengua i cultura. **Curs Eivissenc de Cultura**, un dels esdeveniments culturals més importants que tenen lloc a les Pitiüses anualment

en el vessant de la cultura autòctona. **Nits de Sant Joan**, premi amb caràcter anual concedit la nit de Sant Joan Baptista a l'escola o institució docent d'Eivissa i Formentera que més s'hagi distingit amb algun treball d'equip sobre qualsevol tema de les Pitiüses; festa de caràcter itinerant per tots els pobles illencs. **Voluntariat lingüístic**, recurs per a persones interessades a parlar la llengua catalana. **Cursos de Català per a Joves Nouvinguts**, per tal de facilitar la integració lingüística. **Tallers del Grup de Teatre i Botiga de llibres** amb accés a llibres, revistes i àudios.

També s'ha de destacar la **biblioteca**, especialitzada en temes pitiüsos, oberta al públic cinc dies la setmana, que conté més de 5.000 volums i revistes especialitzades.

L'IEE publica les revistes **Eivissa** i **El Pitiús**.

L'APLEC, Associació per a l'ensenyament del català nascuda el 1983, és una entitat de la Catalunya del Nord d'ensenyants de català (de l'escola maternal a la universitat), d'estudiants, de pares i mares d'alumnes, que

donen suport a l'ensenyament del català i a l'ensenyament bilingüe, públic i privat, immersiu «paritari» o més complet (escoles Arrels, Bressola, Comte Guifré fins al seu tancament l'any 2013). L'APLEC és membre fundador de la **FLAREP** (*Fédération pour les langues régionales dans l'enseignement public*) amb els representants de les altres llengües de l'estat francès: alemany d'Alsàcia i Mosel·la, basc, bretó, cors, flamenc, occità, savoïard i criolls.

Una de les actuacions principals de l'APLEC són les **intervencions de català a les escoles** de la Catalunya del Nord:

- Intervinents de català a les escoles (2017-2018):
 - unes 9.400 hores l'any entre els programes Albera i Vila de Perpinyà,
 - 31 ensenyants empleats,
 - 43 pobles de totes les comarques nordcatalanes,
 - 89 escoles, d'elles 25 a Perpinyà,
 - 7.250 mainatges han pogut aprendre català.

Tanmateix, l'anomenada reforma Blanquer, liderada pel ministre d'Educació Jean-Michel Blanquer, ha rebaixat el valor de les llengües autòctones en els barems de puntuació de l'ensenyament secundari i les ha fetes competir amb altres idiomes com a segona llengua de l'ensenyament després del francès. Tot plegat ha fet que en alguns casos hi hagi hagut una davallada dràstica del nombre d'alumnes que, en algunes classes, ha arribat fins al 70%.

L'ensenyament del català comprèn l'ensenyament immersiu bilingüe, l'ensenyament secundari, l'ensenyament universitari i l'ensenyament per a adults.

L'APLEC participa, juntament amb altres entitats, en l'administració de l'**IFCT (Institut Franco-Català Transfronterer)**, entitat equivalent a una facultat, que forma part de la Universitat de Perpinyà i inclou el Departament de Català, el qual imparteix cursos, certificats i diplomes. La Llicenciatura d'Estudis Catalans (tres anys) és l'únic diploma d'Estat en el sistema universitari francès que imparteix una formació superior de la llengua catalana.

Cada diumenge es publiquen en el diari *L'Indépendant* de Perpinyà unes **cròniques en català** amb la participació de l'APLEC.

També edita la revista infantil en català **Mil Dimonis** (unes 288.000 pàgines cada any), coeditada amb occitans, bretons, bascos i corsos. La revista és disponible gratuïtament a iquosc.cat i actualment l'APLEC negocia un acord per tal que *Mil Dimonis* sigui un suplement habitual del rotatiu *L'Indépendant*.¹

